

[Socialministeren.]

Disse Hovedpunkter i Socialreformen vilde ifølge Ministeriets Opfattelse i og for sig gøre det forsvarligt udover de foran omtalte Besparelser yderligere at skrive et væsentligt Beløb paa Reformens Kreditside. Under Hensyn til Umuligheden af i saa Henseende paa Forhaand at anføre et tilnærmelsesvis rigtigt Tal har man imidlertid ment at burde afholde sig fra at anslaa et bestemt Beløb og i Stedet for nøjes med en Fremhævelse af, at der efter Ministeriets Opfattelse er en rigelig Margin for Rigtigheden af de foran opstillede Beregninger.“

Og hertil kunde endnu føjes det Argument, at en Række af de nye Bestemmelser ikke vil blive udnyttet fuldt ud, fordi mange vægrer sig ved at henvende sig til det offentlige, selv om Loven giver Ret dertil, et Forhold, vi har rig Erfaring for, hvor det gælder spredte Trangstilfælde eller en enkelt mindre Hjælp — men statistisk maa man regne med Tallene for den fulde Udnyttelse.

Mon der virkelig ikke i den danske Rigsdag og udenfor samme skulde findes tilstrækkelig mange, for hvem Realiteten i disse Betragtninger er aabenbar rigtig, og som tør vedstaa dette uden Hensyn til deres partipolitiske Opfattelse? Og er det nye System da til syvende og sidst for Oppositionen kun Tal og Penge, ikke Værdier og Hjælp til Medborgere i en vanskelig eller ulykkelig Situation? Er det kun, naar de staar overfor det enkelte Nødstilfælde, at deres menneskelige Følelser taler, ikke naar de staar overfor den samlede Nød og Trang?

Jeg tror det ikke, jeg tror, at enhver Rigsdagsmand, hvis han virkelig havde Overblikket og vilde sætte sig ind i det nye System og tænke dets Virkninger igennem, vilde svare: Ja, jeg vil være med til at vise, at Partierne her for en Gangs Skyld — i Overensstemmelse med det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Grundsyn i Fjor — kan samles om denne dybest set neutrale Opgave: indenfor overkommelige økonomiske Rammer at skabe en forsvarlig samlet Lovgivning til Beskyttelse for Børnene, de syge og Samfundets andre Stedbørn, og dette kan efter min bedste Overbevisning ikke ske, medmindre man resolut bryder med det bestaaende og gaar over til en Socialreform omtrent som den forelagte og ikke lader denne drukne i det berømte danske Kævl, som gør enhver Rigsdag handleudygtig og Parlamentaris-

men mere og mere upopulær i brede Kredse (*Afbrydelse*). Ja, herinde har man maaske ikke opdaget det; men naar man kommer ud, ved man det.

Forslaget er selvfølgelig ikke noget Ultimatum; jeg kan have grebet fejl baade her og der paa et saa omfattende Omraade, og mangt og meget kan være Genstand for Tvivl og Drøftelse, hvorfor jeg selvfølgelig er villig til Forhandling om alle Enkeltheder, dog med en Henstilling om, at man udviser en særlig Forsigtighed med Ændringsforslag, idet disse — under Hensyn til den intime Sammenhæng mellem Reformens enkelte Dele — ellers lettere her end ved de fleste andre Love kan berede Vanskeligheder eller bevirke Inkonsekvenser, som Forslagsstillerne ikke har tilsigtet.

Men een Ting er Regeringen ikke villig til, paa eet Punkt vil jeg staa fast. Der bliver ikke Tale om Lemlæstelse eller Sønderdeling af Reformen; thi det, vi trænger til, er netop en samlet Socialreform, ikke et nyt Stykke Reformmageri, et Lappeskrædderi eller en Bessermachen, som allerede Aaret efter rejser en Række nye Problemer til Fortsættelse af en fanatisk partipolitisk Kamp, der paa dette Omraade er uværdigt for et saakaldt kristent Samfund og til Skade for de Titusinder af ulykkelige, der i Frygt og Bæven ser hen til Regerings og Rigsdags Stilling netop med Hensyn til den sociale Lovgivning.

Jeg er mig i saa Henseende mit Ansvar bevidst, og jeg kan med god Samvittighed sige, at jeg til denne Opgaves Løsning hverken er gaaet med let Sind eller med Sagens værdige Løsning ivedkommende Bihensigter, ej heller, at jeg har taget mig Arbejdet let. Det er for mig, hvad ærede Medlemmer ikke vil mistyde, ikke et almindeligt Lovforslag, jeg fremsætter i Dag, det er jo dog det væsentlige af en Mands Erfaringer i hans egentlige Livsgerning, der er udkrystalliseret i disse omfattende Forslag, et Arbejde, der hidtil er mødt med Interesse og Tillid, og til hvis Planlæggelse og Udførelse jeg har haft en Frihed, som vel sjældent bliver en politisk Minister beskaaret paa et saa omfattende Omraade.

Jeg takker herfor, og jeg beder alle Partier, hver enkelt af Rigsdagens Medlemmer og andre socialt interesserede Medborgere med Indfyldelse, bidrage hver sit til, at Socialreformen kan faa en saglig, interesseret og velvillig Behandling i dette høje Ting, saaledes at den forholdsvis hurtigt kan træde ud i Livet, forhaa-